

FNF
FORENINGERNE
NORDENS FORBUND

Årsberättelse **2021**

FÖRENINGARNA NORDENS FÖRBUND

Snaregade 10 A, 3. sal
1205 København
Danmark

✉ www.fnfnorden.org
🌐 info@fnfnorden.org

FÖRENINGARNA NORDEN

(DK) Foreningen NORDEN	www.foreningen-norden.dk
(SE) Föreningen Norden	www.norden.se
(NO) Foreningen Norden	www.norden.no
(FI) Pohjola-Norden	www.pohjola-norden.fi
(IS) Norræna félagid	www.norden.is
(FØ) Norrøna Felagid Føroyum	www.norden.fo
(ÅL) Föreningen Norden på Åland	www.norden.ax
FNUF	www.fnuf.fnfnorden.org

PROJEKT

Nordjobb	www.nordjobb.org
Norden i Skolen	www.nordeniskolen.org
Nordisk Litteraturvecka	www.nordisklitteratur.org
Nordiska Författarbesök	www.forfatterbesog.org

Förord

För det folkliga nordiska samarbetet har corona-pandemin varit, förutom en väckarklocka, även en prövning. Frånvaron av fysiska möten har märkbart försvårat sammanhållningen och möjligheterna att fördjupa samarbetet, låt var att tekniska hjälpmedel bidragit till att verksamheten kunnat bibehållas åtminstone på något plan och förnyats. Den nya situationen har försnabbat övergången till virtuell verksamhet och kommunikation.

För att kartlägga pandemins inverkan på det nordiska samarbetet beställde Nordiska ministerrådet en rapport av Nordiska rådets tidigare direktör och Finlands tidigare nordiska samarbetsminister Jan-Erik Enestam. Rapporten diskuterades på Nordiska rådets session i Köpenhamn i november.

Förutom problemformuleringar och rekommendationer hur problemen kunde lösas när det handlar om det officiella nordiska samarbetet kring frågor som civil krishantering, avtal, medicinlager, vaccineringsprogram, upphandling med mera, väljer Enestam i sin rapport att även lyfta fram behovet av tillräcklig finansiering för nordiskt samarbete inom kultur-, fritids- och ungdomssektorerna.

Han pekar på problemet att det i NMR:s handlingsplan för 2021 – 24 dras ner på ovannämnda sektorer och understryker att den frågan måste omprioriteras! På så sätt kan man upprätthålla och stärka den nordiska identiteten, samhörigheten och tilliten, som utgör grunden för en gemensam nordisk civil krisberedskap. Det har Föreningarna Norden inga problem med att hålla med om, tvärtom.

Därför är det viktigt att stärka undervisningen och forskningen i grannspråken på alla nivåer i utbildningssystemet och aktivt delta i nordiskt utbyte för ledande ämbetsmän och experter.

Enestams utvärdering med åtföljande rekommendationer visar, att trots att pandemin lamslog det nordiska samarbetet på snart sagt alla nivåer, finns det inom jubilerande Nordiska ministerrådet (50 år) och Nordiska rådet (70 år) en vilja att kunna fungera som en relevant aktör även under kommande decennier och att man är beredd att ta lärdom av pandemin för att bättre ta sig an kommande kriser.

I den processen har det folkliga nordiska samarbetet, Föreningarna Norden och andra organisationer med Norden på agendan, en given uppgift – att bidra till att stärka tilliten mellan medborgarna och därmed samhällena. Gränserna, som under pandemin ställvis växte sig höga, skall raderas. Det är en förutsättning för att Norden skall bli världens mest integrerade region. Men det förutsätter givetvis att det görs omprövningar i den nordiska budgeten. Det finns utrymme både för det gröna skiftet och fortsatt satsning på kultur.

Sedan Föreningarna Norden (i Danmark, Norge och Sverige) grundades 1919 har de nordiska länderna ibland stått i olika läger och valt olika (säkerhetspolitiska och ekonomiska) lösningar, men den folkliga sammanhållningen och solidariteten har byggt på en gemensam historisk och kulturell bakgrund.

För att återuppbygga tilliten mellan länderna och medborgarna krävs en medveten satsning på program och projekt som stärker gemenskapen. Föreningarna Norden förvaltar tre betydelsefulla program: Nordjobb, Norden i skolan och Nordiska litteraturveckan.

Alla tre är finansierade av Nordiska ministerrådet. Det är en välfungerande treklöver som stimulerar mobiliteten i region, stärker språkgemenskapen och kunskapen om grannländernas kultur. Goda ingredienser i kommande integrationsarbete.

Presidiet

Juhana Vartiainen

Ordförande

FINLAND

Tone Wilhelmsen Trøen

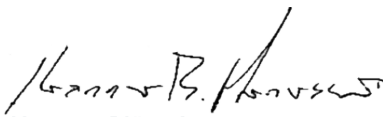
Vice ordförande

NORGE

Åsa Torstensson

SVERIGE

Hrannar Björn Arnarsson

ISLAND

Lars Barfoed

DANMARK

Maiken Poulsen Englund

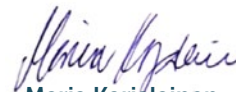
ÅLAND

Turið Christophersen

FÄRÖARNA

Irene Jeppson

GRÖNLAND

Maria Karjalainen

FNUF

FÖRBUNDSSEKRETERARE

Henrik Wilén

Föreningarna Nordens Förbund

Föreningarna Nordens Förbund, FNF, är ett samarbetsorgan för de nationella Nordenföreningarna, Foreningen Norden Danmark, Pohjola-Norden (Finland, Foreningen Norden Norge, Foreningen Norden Sverige, Norræna Félagid á Islandi, Norrøna Félagid i Føroym, Föeningen Norden på Åland, Foreningen Norden Grønland, och Foreningerne Nordens Ungdom (FNUF).

I relation till det officiella nordiska samarbetet är FNF:s roll att vara opinionsbildande, informerande och idégivande. FNF är också förvaltningsorgan för flera nordiska program och projekt – Nordjobb, med underprojektet Nordisk jobblösning, Norden i skolan, Nordisk litteraturvecka, Nordiska författarbesök i Norden och Baltikum.

Fram till 2021 var Förbundsmötet FNF:s högsta beslutande organ, men på mötet i september 2021 beslöts att Förbundsmötet läggs ner och att ansvaret och uppgifterna (bland annat ett årligen återkommande styrelseseminarium) överförs till Förbundets Presidium, som består av de nationella föreningarnas ordförande. Därmed återgick man till en praxis som rådde fram till 2015. Rotationen på ordförandeposten för FNF följer Nordiska rådets schema. Presidiet möts två gånger per år. 2021 hölls ett digitalt möte i mars och ett fysiskt i november.

FNF:S SEKRETARIAT

FNF:s kontor är sedan 2014 beläget på Snaregade 10 A, 1205 Köpenhamn K

Henrik Wilén (FIN) fungerar sedan 2015 som förbundssekreterare och sekretariatsledare. Susanne Farre (DAN) är bokförare och Isolde Johansson (DAN) är ekonomiassistent. Jacob Mellåker (SVE) är informatör på deltid. Förteckning över övrig personal och praktikanter framgår ur programmets redogörelse.

PRESIDIET

I 2021 var presidiets sammansättning följande: Marion Pedersen och Lars Barfoed (Danmark), Danmark ordförandeland, Juhana Vartiainen, Finland, Åsa Torstensson, Sverige, Hrannar Björn Arnarson, Island, Tone Wilhelmsen Trøen, Norge, Maiken Poulsen Englund, Åland, Turid Christophersen, Färöarna, Jens Kristian Øvstebø, FNUF, Som ny medlemsförening upptogs i 2021 Foreningen Norden i Grønland.

GENERALSEKRETERARKOLLEGIET

Kollegiets sammansättning: Peter Jon Larsen, Danmark, ordförande, Henrik Wilén, FNF, sekreterare, Asdis Eva Hannesdottir, Island, Heikki Pakarinen, Finland, Espen Stedje Norge, Josefin Carlring, Sverige, Ingi Samuelsen, Färöarna och Bror Myllykoski, Åland. Kollegiet höll två digitala möten i 2021.

FNF:s ekonomi

FNF:s verksamhet finansierades huvudsakligen genom verksamhetsbidrag av Nordiska ministerrådet. Dessutom bidrog de nationella Norden-föreningarna, fördelningsnyckeln är den samma som används för de nordiska länderna bidrag till NMR. FNF får också medel för finansiering av program och projekt av NMR.

Andra aktörer som bidrar är bland annat Interreg. Resultatet för 2021 visar ett överskott på 25 781 DKK. En orsak är att Förbundsområdet i september inte kunde hållas fysiskt i Köpenhamn och i stället hölls mötet online. 2020 var överskottet 3 314 DKK

REVISOR

FNF:s revisor är Kim Kjellberg från Grant Thornton.

Verksamhetsgranskare är ambassadör Anders Ljunggren (SVE), tidigare generalsekreterare för Norden Sverige och suppleant är direktör Mats Wallenius (SVE), Svensk-finsk kulturfond, likaså tidigare generalsekreterare för Norden Sverige.

FNFs förbundssekreterare Henrik Wilén utanför FNFs kontor på Snaregade i Köpenhamn.

Sammanfattning av verksamheten

Trots pågående pandemi lyckades FNF upprätthålla en aktiv verksamhet. En del sköttes virtuellt, men också fysiska möten hölls när tillfälle gavs.

Ordföranden och Förbundssekreteraren skrev översiktsartiklar och kolumner om nordiska frågor i dagstidningar och tidskrifter. Förbundssekreteraren publicerade månatligen bloggen Norden runt på 80 rader, som sändes bland annat till samarbetspartner och opinionsbildare i Norden.

I samband med Nordiska rådets session höll presidiet ett seminarium (på Vartov) där fördelningen av den nordiska budgeten utgående från Vision 2030 diskuterades. Kontentan var att det inte råder någon motsättning mellan klimat- och miljöfrågor å ena sidan och språk- och kulturfrågor å andra sidan. Norden har råd med både och, vilket FNF:s förbundsområde påtalade i sitt sista uttalande. Resonemanget fick stöd i Jan-Erik Enestams rapport som diskuterades under dagarna efter seminariet på Nordiska rådets session.

Förbundssekreteraren höll fyra föreläsningar (Helsingfors, Frederiksberg, Røding, Sønderjylland, och Gävle) om nordiskt samarbete. Under så kallade normala år är antalet närmare 20 st.

Programverksamheten

Pandemin hade för andra året i rad en hämmande effekt på Nordjobb, medan den virtuella undervisningsplattformen Norden i skolan av naturliga skäl fortsättningsvis utvecklades gynnsamt.

För de av FNF förvaltade programmen redogörs detaljerat nedan.

generalsekreterare. Kollegiets sammansättning: Henrik Wilén, FNF, Ásdis Eva Hannesdóttir, Island (ordförande) Bo Andersson / Josefin Carling (från juni), Sverige, Espen Stedje, Norge, Peter Jon Larsen, Danmark, Michael Oksanen, Finland, Ingi Samuelsen, Färöarna, Bror Myllykoski, Åland och Ellica Brindstedt, FNUF. Kollegiet höll ett fysiskt möte (i Berlin i februari) och två virtuella möten (i maj och november).

Program och projekt

Norden i Skolen

Framgången fortsatte i 2021

För sjätte året i rad ökade antalet registrerade användare på Norden i skolan med flera tusen lärare, som aktivt registrerat sig på hela Nordens undervisningsplattform. Vid årets slut fanns det strax under 25 000 registrerade lärare på plattformen, närmare bestämt 24 974. Att antalet registrerade lärare fortsätter att öka är en viktig markör för att plattformen utvecklas i rätt riktning och att den fortsatt är relevant för lärare i hela Norden.

Antalet registrerade lärare fortsätter att öka i stadig takt. Jämfört med i fjol har fler registrerat sig under 2021. Trots att 2021 slog hårt mot skolor med nedstängningar, distansundervisning och annan problematik som uppstod i samband med covid-19, har intresset för Norden i skolan inte sviktat.

- Ca. 1,6 miljoner sidvisningar under 2021
- Stort intresse och deltagande i Nordisk skolchatt med knappt 50 deltagande klasser och 1000+ elever på Nordens dag

Norden i skolan under 2021

Utveckling av plattformen under 2021 har skett i olika riktningar och visat på plattformens bredd.

- Förnyat distributionsavtalen för flera filmer på Norden i skolan och gjort flera av dem till bestående inslag på plattformen (med stöd från Nordplus).
- Fortsatt samarbete med NoJSe med översättning av undertexter och didaktisering av nya kortfilmer.
- Lansering av ett undervisningspaket med fyra olika teman för gymnasiet (med stöd från Nordplus)
- Satsning på temat cirkulär ekonomi genom ett undervisningspaket med temat Rent hav, innehållande e-böcker, kortfilm, lärarhandledning och aktivitetsförslag för låg- och mellanstadiet (i samarbete med Landvernd, Matis och NCE).
- Ökat klimatfokus med tävlingen Det nordiska plastkapploppet och klimattemachattar.

ANTAL REGISTRERADE LÄRARE

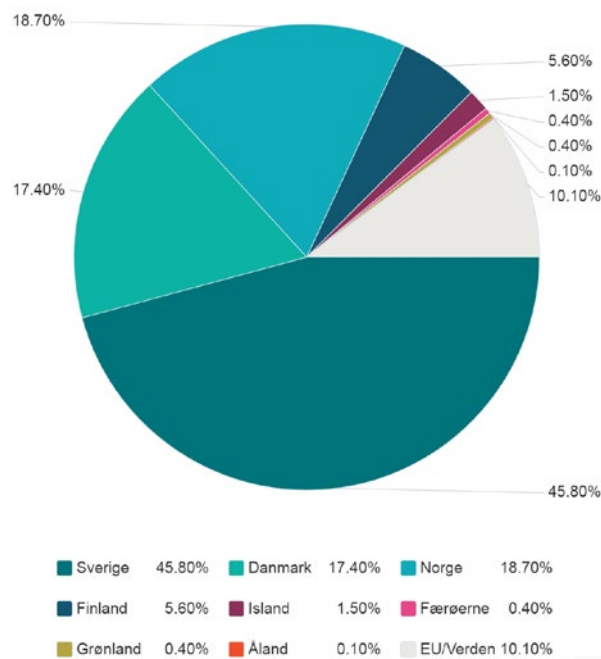

GEOGRAFISK SPRIDNING AV 24 974 LÄRARE

Den geografiska spridningen av de knappt 25 000 registrerade lärarna på Norden i Skolan är över lag tillfredsställande.

*Inkluderat i talet för EU/Världen (10,1%) finns även oidentifierade IP-adresser, vilket betyder att en procentdel av dessa användare likväl kan komma från nordiska länder.

PROCENTFÖRDELNING

- En skolchatt om litteratur i samarbete med Nordisk litteraturvecka.
- Informationskampanj om projektet ”Vi är västnorden”, samt en läarkonferens på Grönland, inom ramen för samarbetet med NAPA.
- En användarundersökning som visat att plattformen är relevant och uppskattad bland lärarna som använder den. Undersökningen har även gett oss konkreta förslag till vidareutveckling.

Håll ögat på Nordisk Skolchatt

Under 2021 tog det fart i Nordisk skolchatt på riktigt. Utvecklingen från föregående år, med möjligheten att tematisera chattar togs i bruk på allvar, och chatten såg deltagarrekorde efter deltagarrekorde.

I en tid där många skolor hölls stängda, och undervisning var tvungen att ske på distans, erbjöd vi en chans för elever att stifta bekantskap med jämnåriga i andra delar av Norden, samtidigt som de fick diskutera dagsaktuella ämnen.

Under året har skolchatten bland annat handlat om vänskap i coronatider och klimatkrisen, och genom ett samarbete med Nordisk litteraturvecka även om litteratur och läsning. Den största deltagarsuccén blev temachatten på Nordens dag, där 1000+ elever deltog.

Under året har vi förbättrat chattupplevelsen genom tekniska justeringar som gjort Nordisk skolchatt säkrare, stabilare och mer användarvänlig. Dessutom har vi fortsatt att utveckla nya koncept, bland annat en Bingo-chatt, som vi ser fram emot att sätta i början av vårterminen 2022.

Framtiden för Norden i skolan

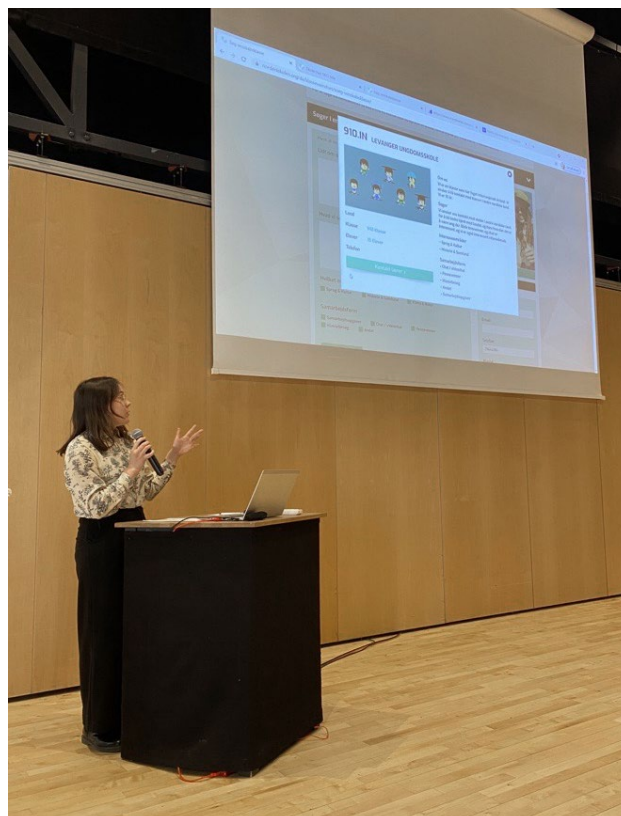
I slutet av 2021 nåddes Norden i skolan av goda nyheter. Genom en beviljad projektansökning till danska A.P. Møller Fonden kommer de närmaste tre åren innebära många spännande utvecklingsmöjligheter för plattformen i samarbete med bland annat BUSTER Filmfestivaler, Danmarks Lära rförening med flera. År 2022 går startskottet för en uppsjö av projekt, däribland utveckling av ett stort historia- och samhällsmaterial och en nordisk julkalender i ljudform.

SEKRETARIATET

Programchef	Thomas Henriksen
Projektkoordinator	Anna Foucard
Projektvolontär	Julia Öhman
Projektvolontär	Nikita Englund
Projektvolontär	Elna Finne

KORREKTUR OG OVERSÆTNING

Jeppe Strandgaas (Danmark), Pauliina Oinonen (Finland), Ingi Samuelsen (Færøerne), Sölvi Halldórsson (Island), Betty Søgård (Norge), Birthe Bringsvor (Norge) och Nadia Gollbo (Sverige)

Projektkoordinator Anna Foucard presenterar undervisningsmaterialet för 'Vi er Vestnorden' på en läarkonferens i Nuuk på Västnordens dag.

Nordisk Litteraturvecka

Nordisk litteraturvecka är Nordens största litteraturprojekt för barn, unga och vuxna. 15 - 21 november 2021 arrangerades Nordisk Litteraturvecka för 25:e gången. Högläsningsevenemang och kulturella aktiviteter arrangerades på tusentals bibliotek, skolor och kulturinstitutioner i hela Norden och Baltikum, samt vid nordiska institutioner runt om i världen.

1 870 skolor, bibliotek och andra institutioner anmälde sig till Nordisk litteraturvecka 2021. I en tid av fortsatt pandemi uppmuntrade temat *Drömmar och längtan* i Norden till att drömma sig bort med litteraturens hjälp. För att bidra till att uppmärksamma hundraårsfirandet av det åländska självstyret valdes åländska böcker ut till 2021 års litteraturvecka.

Under projektets gång har FNF och Föreningen Norden på Åland haft ett samarbete med Åland 100, Nordens institut på Åland (NIPÅ) och landskapsregeringen, och litteraturveckan har uppmärksammats särskilt under detta jubileumsår. Ett rikt program med högläsning, utställningar, berättarkvällar, film, kulturpanel och soaré har genomförts på Åland. Föreningen Norden har i sin digitala bokcirkel ”Zooma in på Nordens litteratur” skapat en återkommande digital mötesplats för litteraturintresserade över landgränserna, som även utnyttjades för ett samtal om *Katrina* under litteraturveckan.

Även Nordisk kulturkontakt och Föreningen Norden Sverige arrangerade hybrid- och digitala events som gjorde litteraturveckan inkluderande för fler i en tid då det på vissa håll var svårt att arrangera fysiska evenemang. Under hashtaggen #nordisklitt21 har hundratals bilder publicerats på Instagram och många deltagare har även delat bilder från högläsningsevenemang via Facebook.

Tema och högläsning böcker

Nordisk Litteraturvecka arrangerades under 2021 med fokus på två högläsning böcker. Alla böcker återspeglar årets tema och är anpassade för målgrupperna barn respektive vuxna. Temat för Nordisk Litteraturvecka 2021 var *Drömmar och längtan* i Norden och följande nordiska böcker valdes ut till högläsningen:

- *Pärlfiskaren* av Karin Erlandsson
- *Katrina* av Sally Salminen

Textutdragen användes som underlag för undervisning, debatter och kulturella aktiviteter hos de deltagande institutionerna. Nordisk litteraturvecka mottog positiv respons från deltagare för årets tema och böcker

Utvecklat material

Nordisk Litteraturvecka har fokuserat på materialutveckling och optimering av projektets hemsida www.nordisklitteratur.org. Hemsidan är projektets gemensamma samlingspunkt för deltagarna och det är här de anmälda institutionerna får exklusiv tillgång till översatta texter och utvecklat material. Under 2021 kunde man på hemsidan få tillgång till följande:

1. **Högläsningstexter** – Textutdrag från de utvalda högläsning böckerna har gjorts tillgängliga för registrerade institutioner på hemsidan på danska, finska, färöiska, isländska, norska, svenska och engelska samt estniska, lettiska, litauiska och belarusiska.
2. **Årets konstverk** – Motivet till Nordisk Litteraturveckas plakat skapades av Nikita Englund. Plakatet är gratis tillgängligt på hemsidan för deltagande institutioner.
3. **Idékatalog** – Nordisk Litteraturvecka erbjuder en idékatalog där tema, texter, idéer och pedagogiska verktyg presenteras. Idékatalogen innehåller konkreta aktivitetsförslag till hur institutionerna kan ordna arrangemang och använda sig av Nordisk Litteraturveckas texter och tema i undervisningen.
4. **Övrigt material** – till det övriga materialet hör bland annat bild- och videomaterial till aktiviteter samt ett vykort som skickades ut till vissa institutioner.

Nordisk Litteraturvecka finansieras av Nordiska Ministerrådet.

Under 2021 deltog 1 870 registrerade institutioner. Deltagarna är spridda över hela Norden och Baltikum, samt nordiska institutioner utomlands.

	KURA GRYNING	KURA SKYMNING	TOTALT
ÅLAND	15	9	24
DANMARK	124	64	188
ESTLAND	59	12	71
FINLAND	64	26	90
FÄRÖARNA	7	2	9
GRÖNLAND	1	1	2
ISLAND	18	3	21
LITAUEN	553	105	658
LETTLAND	132	45	177
NORGE	168	46	214
RYSSLAND	2	1	3
EUROPA/VÄRLDEN	9	2	11
SVERIGE	278	88	366
BELARUS	24	12	36
TOTALT	1454	416	1870

PROJEKTETES REFERENSGRUPP

Henrik Wilén, generalsekreterare hos Föreningarna Nordens Förbund

Anna Foucard, projektledare Nordisk Litteraturvecka

Mikaela Wickström, Specialbibliotekarie, Nordisk Kulturkontakt

Alfred Arvidsson, bibliotekarie på Biskops-Arnö, representant för Föreningen Norden Sverige

Heidi Lønne Grønseth/Johanne Engelund Tjøsvold, rådgivare, Foreningen Norden Norge

Hanna Ölander-Nilsson, Sakkunnig Skolverksamhet hos Pohjola-Norden, Finland

Ásdís Eva Hannesdóttir, generalsekreterare Foreningen Norden, Island

Merete Riber, medlem av utdannelseutvalget, Foreningen Norden, Danmark

Bror Myllykoski, verksamhetsledare, Föreningen Norden, Åland

Marjun Patursson, bibliotekarie, Färöarna

Elisabeth Jensen Poulsen, bibliotekarie, Det Grønlandske landsbibliotek, Grönland

PROJEKTETS SAMARBETSPARTNERS I BALTIKUM

Andra Heinat, Nordiska ministerrådets kontor i Estland

Ieva Hermansone, rådgivare, Nordiska ministerrådets kontor i Lettland

Brigita Urmanaite, kulturrådgivare, Nordiska ministerrådets kontor i Litauen

Nordjobb

Nordjobs uppdrag är att arbeta för att öka rörligheten på den nordiska arbetsmarknaden och också att på olika sätt stärka den nordiska arbetsmarknaden.

Under 2021 har man särskilt arbetat med införskaffning och implementering av nytt rekryteringssystem, påverkanskampanj för att behålla befintlig finansiering samt igångsättning av flera tilltag med koppling till hållbarhetsfrågor och alumni verksamhet. Utöver detta har arbetet med fortsatt professionalisering och utbyggnad av programmets sociala medier fortlöpt.

Den primära arbetsmetoden är grundkonceptet som innebär att man erbjuder unga i åldern 18 – 30 år säsongsjobb, bostad och ett varierat kultur- och fritidsprogram i ett annat nordiskt land. I tillägg arbetar man mycket med olika arbetsmarknadsprojekt för att kunna erbjuda en nordisk upplevelse till ett brett spektrum av unga nordbor.

Nordjobb inledde 2021 en ny mandatperiod som går från 2021 – 2023. Under denna mandatperiod har Ministerrådet angivit att utöver grundkonceptet så ska ett fokus vara på att integrera engelska i programmet, ett ökat fokus på uppföljning i form av utvärderingar och att Nordjobs marknadsföring ska skapa konkreta resultat i form av större kännedom om programmet och fler följare.

Utöver detta så lägger Ministerrådet fortfarande stor vikt vid utvärderingen av Oxford Research från 2016 och programmet kommer utvärderas på nytt i 2023.

Marknadsföring

När det kommer till arbetet med marknadsföring så har år för år mer fokus lagts på sociala medier och mer resurser i form av anställda och studentmedarbetare har tillförts för att skapa förutsättningar för detta. Även deltagande i och arrangerande av digitala arrangemang har fått ett ökat fokus under 2021.

Medel har även sökts, och delvis beviljats, för att ordna fler och större arrangemang under 2022 med fokus på miljö- och hållbarhet samt behålla nordjobbarna i det nordiska efter de avslutat sitt nordjobb.

Nytt rekryteringssystem

Nordjobs nya rekryteringssystem lanserades i december 2021 i form av en mjukstart, för att reda ut eventuella problem innan säsongen 2022. Rekryteringssystemet gör att det går mycket snabbare och smidigare att göra en ansökan, större del av projektledarnas arbete kan automatiseras och det är modernare och mindre tungt att arbeta i. Förhoppningen är att det ska frigge tid för projektledarna och leda till fler ansökare till programmet.

Diversifierad finansiering

Inom ramarna för diversifierad finansiering har Nordjobb arbetat mycket med bland annat ESC, European Solidarity Corps, vilket innebär att av EU honorerade projektassistenter knyts till programmet. Detta är mycket värdefullt för Nordjobb då det hjälper programmet att få uppgifter lösta som annars inte skulle hinnas med.

Nordjobb har också under året arbetat med det EU-finansierade Interreg-projektet Nordisk Jobblösning som löper på under en treårsperiod för att avslutas i februari 2022. Projektet har såväl projektledare som projektassistenter placerade på sekretariatet där fokus ligger på ungdomsmobilitet mellan arbetsmarknaderna i Norge, Danmark och Sverige.

Bo Nylander blev ny programchef för Nordjobb i 2021.

Organisation

Sekretariatet har genomgått stora personalförändringar under 2021. Ny programchef och nya projektledare för Nordjobb Norge och Sverige har anställts. Dessutom har kommunikationsavdelningen omstrukturerats med en ny kommunikationsansvarig.

Under 2021 har satsningar gjorts på att knyta samman de som arbetar på sekretariatet bättre med de som arbetar ute i länderna. Exempel på detta är projektledarkonferensen i Tórshavn, reguljära telefonmöten mellan programchefen och projektledarna samt ett utökat användande av gemensamma arbetsgrupper.

Resultat

Nordjobb hade innan Coronapandemin nått sitt resultatmål på 760 tillsättningar under åtta av de senaste tio åren. Varken Sovjetunionens kollaps, finanskriser eller Roger Pontares seger i Melodifestivalen har haft en betydande påverkan på Nordjobbs grundkoncept. Pandemin har däremot orsakat en tvekan bland arbetsgivare att anställa, ungdomar att ansöka och har under perioder helt stängt de nordiska gränserna.

2020 blev därför Nordjobbs sämsta år genom tiderna med 376 tillsatta nordjobbare (487 år 1993 var den tidigare sämsta noteringen). Jämfört med 2020 är resultatet bättre för 2021 med 437 tillsatta nordjobbare.

Förutom de 437 tillsatta nordjobbarna erbjöds 37 personer jobb som de tackade nej till. Eftersom ytterligare 5 personer fick jobb som man också accepterade men dessvärre hoppade av från erbjöds $437+37+5=479$ nordjobb under 2021. Eftersom man samtidigt hade 1703 kompletta ansökningar följer att 28,1 % av alla sökande med en komplett ansökan blev erbjudna ett arbete.

Om man tittar på det totala antalet ansökare under 2021, inklusive icke-kompletta och ansökningar via det nya rekryteringssystemet i december, så uppgick det totala antalet individuella ansökare till 3 755 vilket är en ökning på 0,2 % jämfört med 2020.

Nordjobbare har i år bl.a. funnits i Köpenhamn, Odense och Skagen i Danmark, i Helsingfors och Åbolandsskärgård i Finland, i Tórshavn, Suđuroy och Sandoy på Färöarna, i framför allt Sisimiut,

Kangerlussuaq och byarna runt Upernavik på Grönland, Reykjavik och på landsbygden i Island, i Oslo, Hallingdal, Tromsø og på Vestlandet i Norge, framför allt Stockholm, Borås och Göteborg i Sverige och främst utanför Mariehamn på Åland.

KOMPLETTA ANSÖKNINGAR*

	2019	2020	2021
DANMARK	247	246	282
FINLAND	827	663	491
FÄRÖARNA	5	4	4
GRÖNLAND	3	3	7
ISLAND	55	26	88
NORGE	119	58	184
SVERIGE	693	677	543
ÅLAND	18	11	6
ÖVRIGA EUROPA	115	77	98
SAMMANLAGT	2082	1765	1703

TILLSATTA NORDJOBBARE

	2019	2020	2021
DANMARK	119	111	87
FINLAND	33	4	17
FÄRÖARNA	25	36	64
GRÖNLAND	77	22	19
ISLAND	37	5	36
NORGE	200	60	95
SVERIGE	178	90	76
ÅLAND	71	34	40
INTERREG	20	14	3
SAMMANLAGT	760	376	437

* Med kompletta ansökningar menas ansökningar som är fullständigt ifyllda. Ansökningarnas totala antal 2021 var 4 279 (inklusive kandidater som sökt direkt per mejl och inte gjort någon ansökan i databasen).

Nordjobbs personal

NORDISKA SEKRETARIET

Programchef	Fredrik Jakobsen	1.1 – 31.3.2021
	Bo Nylander	1.4 – 31.12.2021
Informatör/Tekniskt ansvarig	Jacob Mellåker	1.1 – 31.12.2021
Projektledare Interreg/verksamhetsutvecklare	Morten Fabricius Meyer	1.1 – 31.12.2021
Projektledare Grönland/Färöarna	Bo Nylander	1.1 - 31.12.2021
Projektassistent Sverige, Grönland och Färöarna	Dagmar Marlena Winther	1.1 – 31.3.2021
Kommunikationsansvarig	Annie Stenberg	1.1 – 31.5.2021
	Emma Maria Dreist	1.6 – 31.12.2021
Projektledare Norge	Simen Medhus	1.1 – 31.7.2021
Projektledare Norge	Emilia Modigh	1.8 – 31.12.2021
Projektassistent Norge	Emilia Modigh	1.1 – 31.7.2021
Projektassistent Norge	Betty Søgård	23.8 – 30.11.2021
Projektledare Sverige	Bo Nylander	1.1 – 31.3.2021
	Jenny Silvennoinen	1.4 – 31.12.2021
Projektassistent Sverige	Jenny Silvennoinen	1.1 – 31.3.2021
Projektassistent Sverige	Linn Bengtsson	13.4 – 31.12.2021
Projektassistent Interreg	Hanna Söderling	1.1 – 31.12.2021
Studentmedarbetare Nordjobb/N. Joblösning	Emma Maria Dreist	1.1 – 31.12.2021
Studentmedarbetare Nordjobb/N. Joblösning	Nikoline Hetland Bek	13.9 – 31.12.2021

NATIONELLA KONTOR

DANMARK

Projektledare
Projektassistent
Projektassistent

Christian Lagoni
Annika Karlsson
Märtha Ørnberg

FINLAND

Projektledare
Projektledare (från 1.4)
Projektassistent

Elsi Haaparinne
Helena Hyvönen
Anniina Laitakari

ISLAND

Projektledare

Hannes Björn Hafsteinsson

ÅLAND

Projektledare
Projektassistent

Tina Sjövall
Kumari Khusbu

Nordisk Jobløsning

Nordisk Jobløsning har i 2021, som alle andre mobilitetsprojekter, været udfordret af Covid situationen i Norden. Projektet er finansieret af EU's Interreg pulje, der skal sikre grænseoverskridende mobilitet. På trods af udfordringer med lukkede grænser og mentale barrierer ved at flytte over grænser, så har der været en del aktivitet.

Før Covid var mange af aktiviteterne fysiske, hvor der blev lavet arrangementer på uddannelsesinstitutioner, a-kasser, fagforeninger, jobcentre samt politiske institutioner. I 2021 har der været øget fokus på digitalisering. Den primære målgruppe for projektet er blevet nået gennem sociale medier samt deltagelse og gennemførelse af online-baserede kanaler. Her kan nævnes deltagelse i de nordiske Folkemøder, oplæg for studerende på danske og svenske uddannelsesinstitutioner og grænsehindringskonferencer.

Projektet startede i 2019 og kører frem til marts 2022. Indtil videre har knap 3 000 personer været i dialog med projektet, hvoraf knap 850 personer er kommet i faste eller midlertidige stillinger. Selv under nedlukningerne i starten af 2021 var der kandidater der fik arbejde på tværs af landegrænserne. Det var specielt danskere, der tog til Sverige for at arbejde, der trak tallene op. Det har bl.a. været fysio- og arbejds terapeuter, der tog fra Danmark til Sverige.

En erfaring fra projektet har indtil videre været vigtigheden af, at deltagerne føler sig trygge. Specielt i Covid tiden ligger det ikke naturligt for at flytte til andre lande for at søge arbejde. Det handler både om de fysiske barrierer som landene opbygger med grænsekontroller, Coronakrav (herunder karantænekrav) samt de mentale barrierer, hvor sprog og kultur spiller centrale roller. Endvidere buldrer arbejdsmarkederne i specielt Norge og Danmark derudaf, hvor ledigheden er rekordlav. På trods heraf er det specielt de unge nyuddannede, der fanges i beskæftigelsesfælden og har svært ved at finde relevante stillinger i deres hjemlande.

Hanna Söderling (projektassistent) och Morten Fabricius Meyer (programchef) på Nordisk Jobløsning.

Et andet aspekt, som projektet har arbejdet med, er grænseoverskridende praktikmuligheder. Her har projektpartnerne fra University College Nordjylland og Högskolan Borås og Högskolan Väst været med til at sikre tilpassede uddannelser, så unge kan være i praktik i andre nordiske lande, der sikrer en nordisk merværdi. I 2021 har der også været fokus på praktik på Yrkeshögskole/Erhvervsskole niveau, hvor der er stort potentiale i at hjælpe skoler og elever med at finde relevante praktiksteder i Norden.

Netop praktikdelen ligger også til grund for et nyt Interreg for-projekt, der i 2021 blev bevilliget. Fokus er en for-analyse af potentialerne i nordiske praktikmuligheder, hvor vi ønsker at ramme en ny mere ufraglært målgruppe, der skal sikre nordisk mobilitet. For-projektet skal lede frem til en projektansøgning, der skal sikre en fortsættelse af Nordisk Jobløsning efter projektets afslutning.

Medarbejdere

NORDISKA SEKRETARIET

Programchef Interreg/projektudvikler	Morten Fabricius Meyer	01.01 – 31.12.2021
Projektassistent Interreg	Jens Bjerg Sand	01.01 – 01.03.2021
Projektassistent Interreg	Hanna Söderling	01.04 – 31.12.2021
Studentermedarbejder	Emma Maria Dreist	01.01 – 31.12.2021
Studentermedarbejder	Vera Nilsson	01.01 – 01.03.2021
Studentermedarbejder	Nikoline Bek	01.10 – 31.12.2021
Økonomimedarbejder	Ellica Brindstedt	01.01 – 31.12.2021
Ekstern projektmedarbejder	Anders Rask	01.01 – 31.12.2021
Volontør	Helena Hyvönen	01.01 – 01.04.2021
Volontør	Hanna Söderling	01.01 – 01.04.2021
Volontør	Ellen Jakobsson	10.05 – 31.12.2021

European Solidarity Corps

Indenfor rammerne for differentieret finansiering har FNF i flere år arbejdet med EU's volontørkoncept under først European Voluntary Service (EVS) og siden European Solidarity Corps (ESC). Dette har medført at vi i 2021 har kunnet få finansieret volontører til hhv. Norden i Skolen, Nordjobb Norge, Nordjobb Sverige/Nordjobb Grønland og Færøerne og Nordisk Jobløsning. Volontørerne er typisk hos FNF i 12 måneder, hvor de er værdifulde medarbejdere i dagligdagen, der er med til at løfte sekretariatets opgaver. Samtidig tilbyder FNF volontørerne værdifuld erhvervs erfaring, og fungerer også traditionelt som rekrutteringskanal til midlertidige og faste stillinger. I 2021 har FNF fået godkendt en ny ESC-ansøgning, der sikrer volontører de kommende 7 år. Endvidere har FNF været i dialog med flere nationale foreninger med tilbuddet om at hjælpe med at skrive ansøgninger så der kan komme volontører ud til hele Norden.

Finländska Elina Finne kom som volontär till FNF i 2021 där hon jobbar med Norden i Skolan.

Regionala informationsmedel

Inom ramen för de av NMR beviljade regionala informationsmedlen har FNF:s medlemsföreningar i Finland, Åland, Sverige, Norge, Danmark, Island, Färöarna och Grönland samt informationskontoret i Syd-Slesvig, spridit information om aktuella nordiska teman och om de tre program som Föreningarna förvaltar – Norden i skolan, Nordisk litteraturvecka och Nordjobb. På grund av pandemin genomfördes informationsarbetet huvudsakligen via elektroniska kanaler. Informationsmaterial spreds via hemsidor, medlemsbrev och sociala media.

I 2017 ersatte Nordiska ministerrådet de regionala informationskontoren (som finansierats via FNF), med särskilda regionala informationsmedel, som dirigeras via FNF till de nationella Norden-föreningarna i Finland, Norge, Island och Sverige samt det nordiska informationskontoret i Flensburg. I 2021 fick även Föreningarna på Åland, Färöarna och Grönland bidrag för informationsverksamhet.

Föreningen Norden Åland

- Satsning på digital marknadsföring och några fysiska aktiviteter.
- Medlemsbrev 1 – 4/2021. Nordens Dag 23.03 Infopost i Sittkoffsgallerian.
- Marknadsföring av Nordjobb, Lokala annonser i kommunblad - Utskick till arbetsgivare - Info till Nordjobbare.
- Nordiska litteraturveckan , Utskick till kommuner, bibliotek och skolor.
- Fotoutställning i Jomala bibliotek, Information om Nordiskt samarbete, Nordisk gudstjänst i Finströms kyrka och Nordisk festafton i Smakbyn, Nordisk film i Bio Savoy.
- Marknadsföring av motionsloppet NORDENloppet , Öppet Hus på Föreningen Norden Åland.

Pohjola-Norden

- Nyhetsbrev till medlemmar och särskilda målgrupper.
- Digital marknadsföring av Nordjobb, Norden i skolan och Litteraturveckan.

Foreningen Norden Norge

Som en konsekvens av Covid-19 begynte året med en kraftig innstramning av smitteverntiltakene som begrensede fysiske møter til et minimum. Derfor blevinformasjonsvirksomheten for første halvår 2021 nesten utelukkende blitt gjennomført digitalt.

Derimot ble andre halvår karakterisert ved en tilnærmet normalisering av virksomheten. Bruken av digitale møteplattformer har gjort det mulig å nå ut med informasjon til den brede allmenheten i hele landet. Selv om det ble åpnet opp for fysiske møter etter sommeren, har vi fastholdt fokuset med å styrke og videreutvikle digitale plattformer enkeltvis eller i samspill med hver andre.

Å bruke plattformer som foreningens hjemmeside, nyhetsbrev, facebook og instagram i et samspill, gjør oss i stand til å nå ut til større deler av befolkningen, ved bruk av ulike kommunikative virkemidler. Informasjon til skoler har gått via Utdanningsforbundets kanaler for å nå målgruppen. Facebook er med 21 133 følgere stadig den mest populære brukerflaten. Totalt har tiltakene hittil i 2021 nådd ut til ca. 1 222 356 personer

Foreningen Nordens kontor på Abbediengen i Oslo.

Foreningen Norden Danmark

Konsekvensen af Covid-19 har i Danmark som i resten af verden flyttet mange aktiviteter fra fysiske møder til online aktiviteter. Dette gælder både informationsmateriale og kampagner som mere konkrete møder, undervisning og lignende. Fokus har derfor været på at styrke den online kommunikation, men også udvikle nye projekter og målgrupper vi via online værktøjer kan nå ud til. Ved hjælp af foreningens hjemmeside, nyhedsbreve, facebook, youtube får vi mulighed for at nå en ny og større del af befolkningen.

Norræna félagid (Island)

- Två seminarier (ett på vintern/våren och ett på sommaren/hösten med koppling till programmet för ordförandeskapet i Nordiska ministerrådet).
- Nordens dag den 23 mars seminarium i samarbete med Nordens hus i Reykjavík; ”Verdier av kultur í krisperioder: 50 ár med nordiskt kultursamarbete, dåtid, nutid och framtid. Vilken roll har kulturen spelat i det nordiska samarbetet under de 50 ár som gått sedan Nordiska ministerrådet bildades? Hur har corona pandemin påverkat det nordiska kulturlivet? Vilken roll kommer kulturen att spela framöver i det nordiska samarbetet?”
- Seminarium (3.9) på Demokrati Festivalen Fundur fólksins De unga – Framtiden på arbetsmarknaden Nordjobb.
- Evenemanget är en del av programmet för demokrati festivalen Fundur fólksins den 3. och 4. september. Det Nordiska samarbetet under COVID-19 och vart är det på väg? Har COVID-19 visat att den nordiska sammanhållningen håller på att avta?
- Digital marknadsföring av evenemang och informationsarbete.

Föreningen Norden Sverige

Under 2021 har Föreningen Norden Sverige gjort ett omtag om vårt kommunikativa arbete. Vi har bytt inriktning på vårt informationsarbete inom projektet nordisk info från att rikta till redan befintliga

målgrupper till att rikta vår information utåt till nya målgrupper. Genom informationsarbetet söker vi att etablera nya långsiktiga samarbeten med andra partners. Vi fokuserar också vårt arbete till att knyta frågorna till en större samhällskontext. Detta har under året inneburit att vi gjort färre insatser, men med resultatet att vi når fler med de insatser vi gör. Föreningen Norden Sverige har 2021 arbetat med i huvudsak digital verksamhet för att sprida information inom ramen för nordisk information. Regionalt har informationsverksamhet genomförts av region väst.

Artiklar om Nordjobb, Nordisk Litteraturvecka, Norden i skolan och Nordens dag på www.norden.se Inlägg om Nordisk litteraturvecka och Norden i skolan i sociala medier, facebook och instagram. Nordjobb intervjuer och inlägg i sociala medier, facebook och instagram.

Nordisk info Sønderjylland/Sydslesvig (Flensburg)

Kontoret fungerar som fondsfilial hvor grupper, foreninger og skoler fra lokalområdet kan henvende sig til og hente information om nordiske fonde.

FNUF

Föreningarna Nordens Ungdomsförbund är ett samarbetsforum för de nationella Föreningen Nordens Ungdomsföreningar vars målsättning är att främja det nordiska samarbetet. Detta gör förbundet genom att:

- arbeta för att ungdomar erbjuds aktiviteter med gemensamt nordiskt innehåll
- behandla saker/uppgifter av gemensamt intresse för de nationella föreningarna
- besluta om gemensamma uttalanden och handlingar
- välja representanter till arbetsgrupper och uppgifter initierade av Föreningarna Nordens Förbund, Nordiska Rådet, Nordiska Ministerrådet, Ungdomens Nordiska Råd och motsvarande organ.
- koordinera aktiviteter och medverka till utveckling av de nationella föreningarna efter begäran av dessa
- stimulera till ökat samarbete mellan ungdomsorganisationer i Norden

För att uppfylla FNUF:s målsättning och ambitioner arbetade förbundet år 2021 med följande insatsområden:

Roterande värdskap för vår- och höstmöte

Varje medlemsförening skickar två representanter till FNUF:s vår- och höstmöte. De två årliga mötena är förbundets högsta beslutande organ. I enlighet med FNUF:s målsättning har FNUF en tradition av att arrangera de två årliga mötena i olika länder och detta kommer förbundet att fortsätta med.

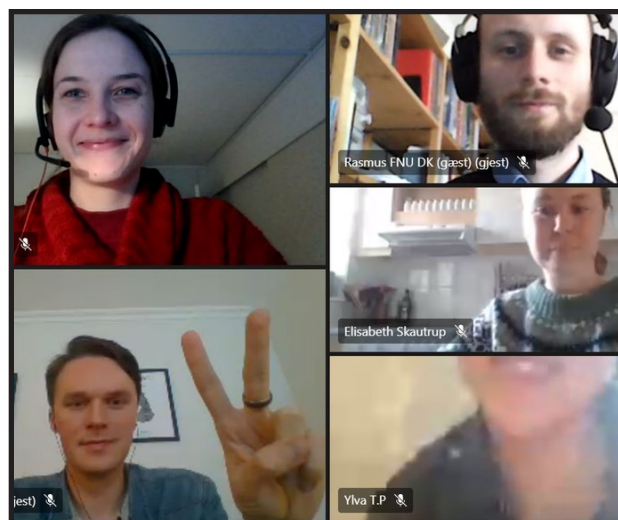
FNUF:s både vårmöte och höstmöte 2021 hölls digitalt på grund av Covid-19-pandemin. Planerat seminariet "Ett hållbart Norden" flyttades till våren 2022.

Café Norden

FNUF:s årlige sammankomst som samlar ungdomer fra hele Norden til diskusjoner og aktiviteter med fokus på et relevant tema. Café Norden er tradisjonelt et samarbeidsarrangement med Nordjobb med formål å vekke interesse for de som har deltatt i programmet under sommeren. På grund av coronaläget kunde Café Norden (Ett hållbart Norden -seminarium) inte hållas 2021. Planen är att hålla Café Norden på våren 2022.

Nordjobb

Nordjobb är en av FNUF Nordens viktigaste samarbetsorganisationer. Utöver att vi arrangerar Café Norden tillsammans så är Nordjobb en utav de nationella föreningarnas FNUF Norden största rekryteringsmöjligheter. Under 2021 försökte FNUF Norden stärka förhållandet med Nordjobb. FNUF Norden uppmanade Nordjobb att involvera de nationella ungdomsförbunden i sitt fritidsprogram och regelbundet marknadsföra FNUF-medlemskap. FNUF:s medlemsföreningar uppmanade att ta del av Nordjobbs verksamhet. Nordjobb-sommar 2021 var ändå annorlunda än vanlig Nordjobb-sommar, eftersom coronaläget ledde till färre nordjobbare.

FNUFs vårmöte 2021: Precis som under 2020 så fortsatte FNUF hålla sina möten online.

Tillsammans online

Vi är i FNUF Norden eniga om att det nordiska samarbetet mår som allra bäst när vi får träffa varandra och har möjlighet att bygga vänskaper och gemenskap. Men det är inte alltid så lätt att träffas när man befinner sig tidzoner ifrån varandra. Under 2021 ordnade medlemsorganisationerna digitala aktiviteter som de bjöd in medlemmarna i de andra nationella föreningarna till.

Personal- och ordförandenätverk

FNUF Norden tror att medlemsföreningarna skulle må bra av att ha tätare kontakt med varandra. Vår- och höstmötet är idag den enda tidpunkt då representanter från de nationella föreningarna möts och har möjlighet att diskutera verksamhet och samarbeten. Men den mesta tiden går till mötesförhandlingarna. Under 2021 etablerades ett ordförandenätverk som hade två möten mellan vår- och höstmöten. Kommunikation skedde mellan mötena via mejl och Messenger.

Vi tror också på regelbundna mindre möten med medlemsföreningarnas volontärer och anställda. Fler och fler av de nationella föreningarna har personer som arbetar med verksamheten på dagtid och vi är intresserade av att se om till exempel månadsmässiga samtal skulle kunna ha en positiv effekt på vår verksamhet. Anställda deltog på presidie möten, men annars hann vi inte aktivera möten mellan medlemsföreningarnas volontärer och anställda.

Politisk roll och Ungdomens Nordiska råd

FNUF är ett partipolitiskt oberoende förbund, men har en ambition om att påverka den nordiska politiken. Vi samlar nordiskt orienterade och engagerade unga och detta betyder att FNUF är ett bra forum för att producera nyskapande idéer som kan utveckla det nordiska samarbetet. För att fylla denna roll kommer FNUF fortsätta ge ut uttalanden efter förbundets möten som bidrar till att profilera FNUF och låta förbundet fungera som en plattform för att ge inspel till den nordiska dagordningen.

FNUF och alla medlemsorganisationerna är observatörer i Ungdomens Nordiska råd (UNR) och FNUF har en observatörsplats i UNR-presidiet. Detta är en viktig påverkanskanal för att FNUF och medlemsorganisationerna ska kunna främja sina gemensamma uttalanden och resolutionsförslag till UNR:s årliga session.

FNUF godkände två uttalanden på vårmötet: ett från PNU som handlade om nordisk krissamarbete och ett från FNU Norge om flaggning på Nordens dag. På höstmötet FNUF godkände tre resolutionsförslag för UNR: Två förslag framfördes av PNU, ett om en gemensam nordisk beredskapsplan för klimatförändringen, samt ett som kräver mer samarbete över gränserna i Nordkalotten. FNU Norge framförde ett förslag om utökning av studiematerial på nordiska språk på högskolenivå. Under UNR-sessionen gjorde FNU Norge ett annat förslag om nordisk litteratur på folkbibliotek. Alla fyra förslag från FNUF och medlemsorganisationerna godkändes under UNR-sessionen.

Under 2021 var Emilia Granqvist (PNU) FNUF:s representant i UNR till slutet av oktober och Dag Henrik Nygård (FNU Norge) fortsatte i den positionen efter UNR:s session.

Uttalanden

Nordjobb - ett viktigt program när mobiliteten och tilliten skall återställas

I ett budgetförslag för perioden 2021 – 24, som godkänts av MR-SAM och presenterats av Ämbetsmannakommittén för arbetsliv (ÄK-A), skall finansieringen av programmet Nordjobb skäras ner med c. 500 000 DKK på årsbasis 2022 – 24.

När Norden öppnar sina gränser efter pandemin väntar ett stort arbete för att få igång mobiliteten och sysselsättningen, i synnerhet bland unga nordbor, samt återskapa tilliten bland medborgarna. Enligt nationella arbetsmarknadsprognoser är det Nordens ungdomar som drabbats hårdast och kommer att ha längst väg tillbaka till arbetsmarknaden. Att då minska anslagen till ett framgångsrikt och etablerat arbetsmarknadsprogram riktat till unga kan inte ses som annat än ett felsteg.

I processen med att hjälpa Nordens unga tillbaka till arbetsmarknaden och återskapa tron på Norden och det nordiska samarbetet har Nordjobb, som sedan mitten av 1980-talet förmedlat jobb, bostad och kulturprogram till tiotusentals nordiska ungdomar, en given roll. Det rimmar illa att genomföra nedskärningar när återuppbyggnaden skall igång och planerna på Norden som världens mest integrerade region förverkligas.

Därför motsätter sig Föreningarna Norden de aviserade nedskärningarna och förespråkar att Nordjobb även i framtiden garanteras en tillräcklig finansiering som medverkar till ökad mobilitet, djupare kunskaper om grannländernas förhållanden och en starkare tillit till den nordiska gemenskapen.

Köpenhamn, den 24 mars 2021

Föreningarna Nordens Förbund

genom

Marion Pedersen

Ordförande

Presidiet: Marion Pedersen, Danmark, Juhana Vartiainen, Finland, Tone Wilhelmsen Trøen, Norge, Åsa Torstensson, Sverige, Hrannar Björn Arnarsson, Island, Turid Christophersen, Färöarna, Maiken Poulsen Englund, Åland, Jens Kristian Øvstebø, FNUF.

FÖRENINGARNA NORDEN VILL SE ÖKAD SATSNING PÅ DET NORDISKA SAMARBETET

Om Norden ska bli världens mest hållbara och integrerade region, vilket är statsministrarnas vision, krävs det mera medel till det nordiska samarbetet.

Föreningarna Norden välkomnar satsningen på klimatfrågor och gröna värderingar i Vision 2030, det är helt i linje med de nordiska ländernas decennier långa engagemang i miljöfrågor. Men det gröna skiftet bör inte ske på bekostnad av kultur- och språksamarbetet, som är kittet i det nordiska samarbetet. Det är den kulturella, värdemässiga och språkliga gemenskapen som gör att de nordiska länderna kan samarbeta effektivt på andra områden. Längre har man inom det officiella nordiska samarbetet utgått ifrån den samhörigheten som en självklarhet. Det är en feluppfattning, den behöver vårdas och stärkas i en långt högre grad än man gjort från officiellt håll de senaste åren. Det gäller både den folkliga nivån och samarbetet mellan myndigheter, parlamentariker och regeringar.

De nordiska samarbetsministrarna har skrivit in stora inbesparingar på kulturbudgeten för 2022 framåt. De nordiska regeringarna bör lyssna på den häftiga kritik som riktats mot beslutet runt om i Norden och även av Nordiska rådets alla partigrupper. Kulturlivet har drabbats hårt av pandemin och det behöver stöd och stabilitet för att kunna återhämta sig. Inga nedskärningar bör ske de närmaste åren.

Pandemin försvårade också de gränsöverskridande kontakterna i Norden. För att ta igen det man förlorade på stängda gränser och bristande koordinering mellan länderna bör man satsa mera resurser på att återskapa tilliten mellan länder, organisationer och medborgare.

Alla undersökningar visar ett oerhört starkt stöd för det nordiska samarbetet bland befolkningarna. Ministrar och andra politiker från alla nordiska länder och partier har vid olika tillfällen före och under pandemin uttalat sig om viktigheten av samarbetet. Men svagheterna visar sig när det verkligen gäller, som under flyktingkrisen 2015 och när regeringar och myndigheter i Norden gick helt skilda vägar utan tillräckligt samråd och koordinering under pandemin till stor skada för inte minst pendlare och andra invånare i gränsregioner.

Bristerna i det officiella nordiska samarbetet blir inte så förvånande när man tittar på utvecklingen av det nordiska samarbetets budget. Ser man på tillväxten av de nordiska ländernas BNP har budgeten kraftigt minskat de senaste decennierna (se figur 2 nedan). Därför efterlyser Föreningarna Norden en ökning av den officiella nordiska budgeten i kommande år. På ena sidan krävs en engångsökning för att rätta upp på den ovannämnda historiska nedprioriteringen av samarbetet som pågått i minst 25 år. På andra sidan bör budgeten i fortsättningen hålla takt med BNP-utvecklingen så att Norden inte hamnar i samma situation igen.

Budgetökningarna kan användas till att finansiera de nya satsningarna på klimat och miljö utan att samtidigt skära ner på kultur, utbildning och språk. Det är även behov för nordiska satsningar inom samhällssäkerhet för att kunna hantera de stora utmaningarna inom hälsoområdet men även cybersäkerhet, naturkatastrofer och andra faror.

Det krävs ett engagemang, nya tankar och stora satsningar för att återuppliva det samarbete som skapades av visionära politiker för knappt 70 år sedan när Nordiska rådet bildades och som en fick en ny kraft när Nordiska ministerrådet blev till drygt tjugo år senare.

Köpenhamn, den 22 september 2021

Föreningarna Nordens förbundsmöte

Lars Barfoed

Foreningen Norden Danmark, ordförande för FNF

Övriga medlemmar i FNF:s presidium: Tone Wilhelmsen Trøen, Foreningen Norden Norge, Åsa Torstensson, Föreningen Norden Sverige, Hrannar Björn Arnarsson, Föreningen Norden Island, Juhana Vartiainen, Pohjola-Norden, Turid Christophersen, Föreningen Norden Färöarna, Maiken Poulsen Englund, Föreningen Norden Åland, Irene Jeppson, Föreningen Norden Grönland, Jens Kristian Øvstebø, FNUF.

Figur 1

För att stödja genomförandet av den nya visionen och handlingsplanen har MR-SAM antagit preliminära ekonomiska ramar för 2022 till 2024. Rammarna är preliminära då de är villkorade av de nationella parlamentens årliga godkännande.

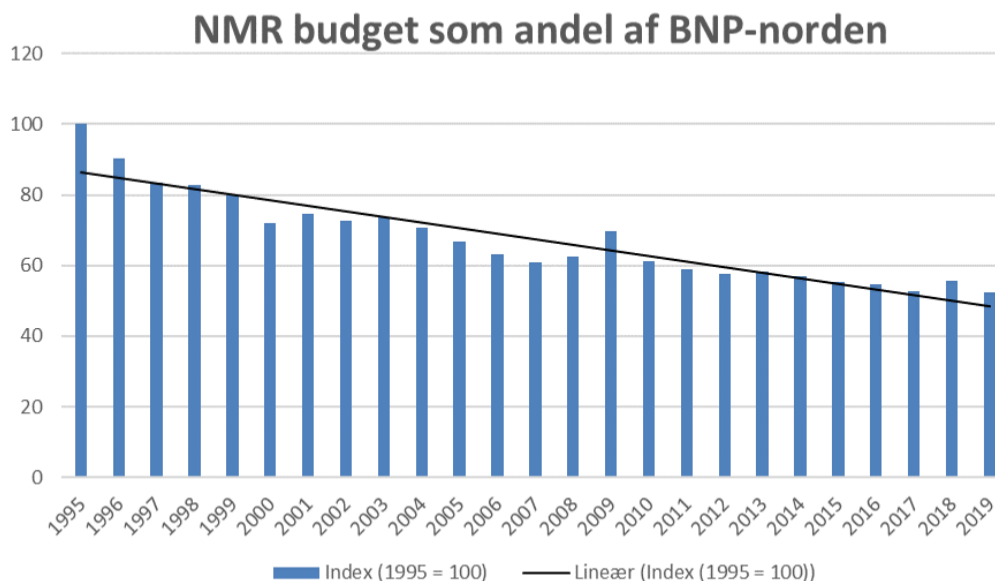
(MDKK, PL20)	2020	2021	2022	2023	2024
MR-SAM	251,625	227,445	220,320	215,195	203,070
MR-Digital	15,458	15,926	17,051	18,176	19,301
MR-U	224,723	211,666	204,416	197,166	189,916
MR-S	42,331	40,737	40,237	39,737	39,237
MR-K	180,255	161,858	154,608	147,358	140,108
MR-FJLS	43,926	44,841	46,591	47,341	49,091
MR-Jäm	11,671	11,369	11,369	11,369	11,369
MR-vækst (næring)	86,241	88,313	91,313	94,313	98,313
MR-vækst (energi)	12,832	16,000	19,000	22,000	26,000
MR-vækst (regional)	32,848	32,499	32,999	33,499	33,999
MR-MK	47,555	59,776	73,026	85,276	101,526
MR-A	15,223	14,330	13,830	13,330	12,830
MR-Finans	1,634	1,592	1,592	1,592	1,592
MR-lov	1,225	1,193	1,193	1,193	1,193
Reserveret pulje		40,000	40,000	40,000	40,000
Total	967,547	967,547	967,547	967,547	967,547

Budgeten 2021 har utarbetats mot bakgrund av fackministerrådets bidrag till prioriteringar och presenterades som generalsekreterarens budgetförslag juni 2020. Förslaget skickades därefter på remiss till de nordiska länderna. Samarbetsministrarna fattade i september 2020 beslut om budgetförslaget. Den slutgiltiga budgeten för 2021 och handlingsplanen för 2021-2024 antogs sedan av de nordiska samarbetsministrarna i november 2020 efter diskussioner med Nordiska rådet. Nordiska rådet antog budgetrekommendation i december 2020.

Figur 2

Udviklingen i Nordisk Ministerråds budget

En måde at undersøge udviklingen i Nordisk Ministerrådets budget over lang sigt på er at sammenligne budgettet med de nordiske landes samlede bruttonationalprodukt (BNP). Det nordiske BNP er summen af BNP i Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige. Nedenstående graf viser budgettets andel af det nordiske BNP siden 1995, og det viser, at ministerrådets budget sammenlignet med BNP falder i perioden.

Kilde: Eurostat, maj 2020

Sammenligningen er foretaget for perioden 1995-2019, og år 1995 er sat til indeks 100. Periodens afgrænsning skyldes, at det er denne periode, der foreligger BNP-data for ved budgettets udarbejdelse. Forøgelsen af budgettets relative andel i 2009 skyldes primært den økonomiske krise i 2008. Alle landenes BNP faldt i 2009 i forhold til 2008, og som følge heraf udgør ministerrådets budget det år en større andel af det nordiske BNP.

FNF
FORENINGERNE
NORDENS FORBUND

FÖRENINGARNA NORDENS FÖRBUND

Snaregade 10 A, 3. sal
1205 København
Danmark

✉ www.fnfnorden.org

🌐 info@fnfnorden.org

FÖRENINGARNA NORDEN

(DK) Foreningen NORDEN

www.foreningen-norden.dk

(SE) Föreningen Norden

www.norden.se

(NO) Foreningen Norden

www.norden.no

(FI) Pohjola-Norden

www.pohjola-norden.fi

(IS) Norræna félagid

www.norden.is

(FØ) Norrøna Felagid Føroyum

www.norden.fo

(ÅL) Föreningen Norden på Åland

www.norden.ax

FNUF

www.fnuf.fnfnorden.org

PROJEKT

Nordjobb

www.nordjobb.org

Norden i Skolen

www.nordeniskolen.org

Nordisk Litteraturvecka

www.nordisklitteratur.org

Nordiska Författarbesök

www.forfatterbesog.org